

køringsfase. Trods en koncentreret informationsindsats tager det tid, før kendskabet til de nye, mere fleksible muligheder slår fuldt igennem og viser sig i form af nye udbud på institutionerne og øget efterspørgsel fra brugerne, hvilket i øvrigt er en af forudsætningerne for aktiviteterne.

Omtalen i det følgende ajourfører billedet af arbejdet med reformerne og beskriver nogle af de barrierer, som afdækkes undervejs i arbejdet, og som vi nu søger at nedbryde. Desuden nævnes initiativer, som vi er i fuld gang med at tage i kølvandet på de store indledende åbninger af uddannelsesstilbudet til voksne med stærkt udvidede muligheder også for uddannelsesstøtte.

Det gælder f.eks. Åben Uddannelse. Åben Uddannelse var før et tilbud primært for beskæftigede om at følge deltidsuddannelser eller enkeltfag uden for arbejdstid. Ønsket med den nye lov, der trådte i kraft den 1. januar 1994, er, at ordningen også bliver et relevant tilbud for nye målgrupper, herunder personer med uddannelsesorlov og personer med voksenuddannelsesstøtte for kortuddannede, det, vi også kalder VUS i daglig tale.

Undervisning kan nu finde sted både om dagen, om aftenen og i weekenderne. Også nye målgrupper af udbydere har fået mulighed for at komme med i kredsen eller i hvert fald med i et samarbejde under den nye lov om Åben Uddannelse. Kredsen af udbydere består nu af erhvervsskoler, videregående uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet, AMU-centre og de amtskommunale social- og sundhedsskoler. Der er helt nye muligheder for at tilrettelægge uddannelsesforløb på tværs af institutioner og sektorer. Uddannelsesinstitutionerne kan tilbyde særligt tilrettelagte forløb af op til 1 års varighed omregnet til heltid, hvori der indgår op til en tredjedel almen uddannelse, der er rekvireret f.eks. hos en anden type uddannelsesinstitution. Her lægges op til et tættere samarbejde mellem institutionerne på det lokale plan.

En anden nyhed er de såkaldte merituddannelser for personer med en forudgående relevant erhvervs erfaring, som kan godskrives i uddannelsen. Der er foreløbig etableret merituddannelser til pædagog- og til de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, og vi forventer yderligere gang i åben uddannelse også på social- og sundhedsområdet.

I det efterspørgselsstyrede system, som der her er tale om, skal uddannelsesinstitutionerne løfte en række tunge opgaver. De skal bl.a. afdække de forskellige brugergruppers behov, herunder også erhvervslivets, etablere lokalt samarbejde med erhvervslivet og institutionerne imellem, og de skal sørge for, at der udvikles nye, tidssvarende uddannelsesstilbud.

Vi må også sikre, at institutionerne har incitament til at gå i gang med de nye opgaver. De relevante virkemidler er efter min opfattelse synliggørelse af efterspørgslen, synliggørelse af udbudet ved et nyt, edb-baseret informationssystem om voksenuddannelse, vejledningscentre, inspiration og sagkyndig bistand, penge til udvikling og fjernelse af det, vi kalder strukturelle barrierer. Institutionerne må forventes at udvise en vis forsigtighed med hensyn til at begynde at udvikle og gennemføre korte kurser og særligt tilrettelagte forløb, som indebærer etablering af nye samarbejdsrelationer mellem uddannelsesinstitutionerne; det kan nemlig ikke afvises, at det er forbundet med en ikke ubetydelig økonomisk risiko. Vi har derfor indført et særligt udviklingstilskud til disse aktiviteter med henblik på at fremme igangsætningen, og det gives som et ekstra taxametertilskud i 1995.

Med den nye lov bliver der nedsat et råd om Åben Uddannelse; der bl.a. skal udtale sig om sammensætningen af det samlede udbud af Åben Uddannelse ud fra erhvervs-, arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitiske vurderinger. Den nye lov om støtte til voksenuddannelse – altså VUS-loven – der som sagt også trådte i kraft 1. januar 1994, er udtryk for en erkendelse af, at det ikke er tilstrækkeligt, at der oprettes flere uddannelsespladser. Det er lige så væsentligt at stimulere efterspørgslen efter uddannelsespladser blandt de grupper i befolkningen, der har det største behov for supplerende uddannelse, og det vil jo i særlig grad sige de kortuddannede.

I forhold til den tidligere VUS-lov er støtteperioden blevet stærkt udvidet, idet der nu i alt kan ydes VUS – altså voksenuddannelsesstøtte – i 40 uger mod tidligere 16 uger for den enkelte kortuddannede. Udvidelsen forbedrer mulighederne for at gennemføre samlede, længerevarende forløb af kompetencegivende, erhvervsrettede og almene uddannelser. Herudover blev der indført tilskud til deltagerbetaling ved en lang række uddannelses typer, bl.a. også under Åben Uddannelse. Aktuelt vil jeg nævne nogle nuværende og også fremtidige indsatsområder.